

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

13.05.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 12 трав. МКСК оголосило мистецький конкурс з розробки інформкампанії про мобілізацію та рекрутинг. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. Пошкоджені внаслідок російського обстрілу будівлі Київської академії імені Бойчука допоможе відновити уряд Японії. – Катаєва М.; Village Україна. – 2025. – 12 трав. ЮНЕСКО відновить академію імені Бойчука, яку зруйнувала російська ракета. – Головань Д.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Village Україна. – 2025. – 12 трав. 64% українців ніколи не користувалися штучним інтелектом – КМІС. – Головань Д.; Укрінформ. – 2025. – 12 трав. Скільки українців користуються штучним інтелектом у повсякденному житті. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 13 трав. У Києві представили резонансні польські п'єси в межах «Лабораторії культурних трансформацій». – Інф.](#)

Музика

[Україна молода. – 2025. – 12 трав. У Лондоні вперше прозвучав Карпатський концерт Мирослава Скорика. – Григоренко В.](#)

[NV. – 2025. – 12 трав. Дати, учасники, ведучі і нові правила. Що треба знати про Євробачення 2025, в якому Україну представлятиме український гурт Ziferblat. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 13 трав. Сьогодні у Базелі – перший півфінал Євробачення, від України виступить Ziferblat. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. «QIRIM IÇÜN / Заради Криму»: у серці Києва діє експозиція до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу. – Скотнікова О.; У центрі Києва відкрилася виставка до Дня пам'яті жертв геноциду кримських татар. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. У столичному ботсаду Фоміна влаштують благодійний мистецький проєкт «Орнаменти незламних». – Катаєва М.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Україна молода. – 2025. – 12 трав. 2025 BAFTA TV Awards: докфільм «Україна: Ворог у лісі» отримав престижну премію. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. –](#)

[12 трав. Стрічка «Україна: Ворог у лісі» отримала телевізійну премію BAFTA – 2025. – Інф.; NV. – 2025. – 12 трав. Британський документальний фільм «Україна: Ворог у лісі» отримав нагороду BAFTA TV Awards. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 12 трав. Документальний фільм «Україна: Ворог у лісі» здобув нагороду BAFTA TV Awards. – Гриненко В.](#)

[NV. – 2025. – 12 трав. На знак поваги до України. На Каннському кінофестивалю покажуть фільм про Зеленського та нову стрічку оскароносного Мстислава Чернова. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 13 трав. На Каннському кінофестивалі покажуть три фільми про війну в Україні. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 12 трав. Сім стрічок з країн Європи. Дитячий фестиваль «Чілдрен Кінофест» оголосив програму. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 12 трав. «Чілдрен Кінофест» проведуть з 13 до 22 червня. Ось що покажуть. – Головань Д.](#)

[NV. – 2025. – 12 трав. Найкраще музичне відео. Український фільм «Перед світанком» отримав нагороду на фестивалі в Парижі. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 13 трав. Український фільм «Перед світанком» отримав нагороду на фестивалі в Парижі. – Інф.](#)

Література

[Village Україна. – 2025. – 12 трав. «Книжковий Арсенал» оголосив програму і розпочав продаж квитків. – Головань Д.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 12 трав. У Лондоні презентували проєкт української військової поезії «Збиті рими». – Інф.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. Містичні візерунки трипільської культури: столичний музей презентує новий проєкт. – Асадчева Т.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 13 трав. У садибі-музеї Гната Хоткевича на Харківщині провели толоку. – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. Прокуратура вимагає укласти охоронний договір на Будинок хіміко-технічної лабораторії, що є об'єктом культурної спадщини Києва. – Катаєва М.](#)

[Village Україна. – 2025. – 12 трав. «МакДональдз» хоче звести заклад біля пам'ятника у Бабиному Яру. Що кажуть у компанії. – Головань Д.](#)

[Village Україна. – 2025. – 12 трав. На Лук'янівці зупинили демонтаж історичної будівлі трамвайно-тролейбусного управління. – Гриненко В.](#)

Бібліотечна справа. Промоція читання

[Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. В Україні триває програма «Книга»: як отримати кошти на купівлю паперових чи електронних видань. – Марків Н.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 13 трав. У Буенос-Айресі в межах міжнародної книжкової виставки-ярмарку провели День України. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 12 трав. У Музеї апартеїду в ПАР запрацював український аудіогід. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 12 трав. Українські аудіогіди працюють у 53 країнах – Зеленська. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 12 трав. У будівлі колишньої фабрики Шиндлера у Чехії відкрився музей. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 12 трав. МКСК оголосило мистецький конкурс з розробки інформкампанії про мобілізацію та рекрутинг. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій розпочало мистецький конкурс з розроблення моделей інформаційних продуктів, зокрема графічного характеру, для організації та реалізації інформаційної кампанії з питань мобілізації та рекрутингу. Про це йдеться на сайті міністерства. «Ключовим елементом інформаційної кампанії є створення доступних та зрозумілих для різних аудиторій матеріалів задля підвищення оборонної свідомості громадян, готовності до відсічі збройної агресії Росії проти України та бажання долучитися до Сил оборони», – йдеться у повідомленні. Для участі у конкурсі запрошуються творчі спілки, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності. Кінцевий термін подачі заявок та документів на участь у конкурсі – 20 травня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992146-mksk-ogolosilo-misteckij-konkurs-z-rozrobki-informkampanii-pro-mobilizaciju-ta-rekruting.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. Пошкоджені внаслідок російського обстрілу будівлі Київської академії імені Бойчука допоможе відновити уряд Японії. – Катаєва М.; Village Україна. – 2025. – 12 трав. ЮНЕСКО відновить академію імені Бойчука, яку зруйнувала російська ракета. – Головань Д.

Будівлі Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. Бойчука, що постраждали внаслідок російської ракетної атаки у березні 2024 року, будуть відновлені завдяки підтримці уряду Японії. Про це повідомив міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький. «В день 71-ї річниці членства України в ЮНЕСКО разом з головою Представництва ЮНЕСКО в Україні К'ярою Децці Бардескі та ректором Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. Бойчука Оленою Осадчою підписали меморандум про співробітництво. Спільними зусиллями, завдяки підтримці уряду Японії, будуть відновлені будівлі Академії, пошкоджені внаслідок російської ракетної атаки 25 березня 2024 року...», – зазначив Микола Точицький. Успішна реалізація меморандуму стане одним із кроків, який сприятиме відновленню української культури. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112364/>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/362669-yunesko-vidnovit-akademiya-imeni-boychuka-yaku-zruynuvala-rosiyska-raketa>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Village Україна. – 2025. – 12 трав. 64% українців ніколи не користувалися штучним інтелектом – КМІС. – Головань Д.; Укрінформ. – 2025. – 12 трав. Скільки українців користуються штучним інтелектом у повсякденному житті. – Інф.

Більшість українців ніколи не користувалися штучним інтелектом, свідчать результати опитування Київського міжнародного інституту соціології (КМІС), проведеного з 14 лютого по 4 березня цього року. 64% українців не користуються ШІ узагалі. З них 12% уперше чують про ШІ, а ще 52% знають, що це таке, але жодного разу не використовували. Ще 9% респондентів пробували ШІ, але перестали ним користуватися. Регулярно користуються ШІ 17% українців: 12% – щодня або майже щодня; 5% – кілька разів на тиждень. Ще 9% – це нерегулярні користувачі, які звертаються до ШІ кілька разів на місяць або рідше. Найактивніші користувачі – молодь від 18 до 29 років. Серед них 54% регулярно використовують ШІ. У віковій групі 30–44 років таких – 21%, серед людей віком 60+ – лише 4%. Серед регулярних користувачів: 23% чоловіків і 13% жінок. Жителі міст частіше звертаються до ШІ, ніж мешканці сіл. У містах ШІ регулярно використовують 21% респондентів, у селах – лише 9%. Чим більше місто, тим більше активних користувачів. Наприклад, у містах з населенням понад 500 тисяч – 25% користувачів, у селищах і маленьких містах – 13%. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362681-64-ukrayintsiv-nikoli-ne-koristuvalisya-shtuchnim-intelektom-ndash-kmis>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3992168-skilki-ukrainsiv-koristuutsa-stuchnim-intelektom-u-povsakdenному-zitti.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 13 трав. У Києві представили резонансні польські п'єси в межах «Лабораторії культурних трансформацій». – Інф.

У Києві за підтримки Польського інституту в межах проєкту «Театр і політика. Лабораторія культурних трансформацій» польські та українські діячі культури та дослідники формували моделі творчої і громадянської взаємодії. Упродовж 6–12 травня відбулися загалом 10 подій, зокрема публічні дискусії, майстерня з драматургії, читання політичних та історичних п'єс провідних польських класичних і сучасних авторів. Проєкт «Театр і політика. Лабораторія культурних трансформацій» організовано платформою Cultura Moderna у співпраці з Національним академічним драматичним театром імені Івана Франка, партнерами проєкту стали Театр Драматургів і Театр Ветеранів. «У часи викликів культура стає не лише джерелом натхнення, а й інструментом змін. Тому культурний обмін – це не лише про зустрічі митців, а про діалог суспільств, пошук спільного через відмінне», – сказав генеральний директор – художній керівник Театру Франка Євген Нищук. Про польський театр у Києві розповідали драматург Себастьян Маєвський, театрознавці з Ягеллонського та Варшавського університетів Ольга Смахович та Вітольд Мрозек. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992341-u-kievi-predstavili-rezonansni-polski-pesi-v-mezah-laboratorii-kulturnih-transformacij.html>

Музика

Україна молода. – 2025. – 12 трав. У Лондоні вперше прозвучав Карпатський концерт Мирослава Скорика. – Григоренко В.

9 травня відбувся знаковий концерт-запис за участю славетного британського колективу – BBC Symphony Orchestra під орудою видатної української диригентки, заслуженої діячки мистецтв України Наталії Пономарчук. Особливістю цього концерту у Лондоні стала програма, складена з творів українських композиторів. У концерті прозвучали Симфонічна балада «Гражина» Бориса Лятошинського та Карпатський концерт Мирослава Скорика. Програму завершив віолончельний концерт Антоніна Дворжака у блискучому виконанні американського віолончеліста Стерлінга Елліота. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189328/>

NV. – 2025. – 12 трав. Дати, учасники, ведучі і нові правила. Що треба знати про Євробачення 2025, в якому Україну представлятиме український гурт Ziferblat. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 13 трав. Сьогодні у Базелі – перший півфінал Євробачення, від України виступить Ziferblat. – Інф.

Традиційно конкурс проходить у два етапи – перший і другий півфінали і грандфінал. Перший півфінал відбудеться 13 травня, другий півфінал – 15 травня. Грандфінал пройде 17 травня. Цього року Євробачення прийматиме швейцарське місто Базель. Швейцарія приймає Міжнародний пісенний конкурс завдяки перемозі у передньому році співаків Немо із піснею «The Code» у Швеції. Україну на Євробаченні 2025 представлятиме гурт Ziferblat із піснею «Bird of Pray». Вони стали переможцями Національного відбору у лютому цього року. Це була третя спроба гурту Ziferblat представити Україну на Євробаченні. У 2023 році їм не вдалося потрапити до лонгліста, а у наступному році вони стали фаворитами членів журі із піснею «Place I call Home», які у фіналі віддали їм найвищий бал, тоді як глядачі оцінили їхній виступ на 8 балів. Цього року гурту Ziferblat виповнюється 10 років. Він був заснований у 2015 році у Києві. До його складу входять брати Даниїл (вокаліст) і Валентин (гітарист) Лещинські та барабанщик Федор Ходаков. Костюми для виступу Ziferblat на Євробаченні готує український дизайнер Іван Фролов. Над оформлення номера працює режисерка Марія Коростельова. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/yevrobachennya-2025-koli-vistupatime-ziferblat-yaki-stavki-bukmekeriv-novi-pravila-ta-skandali-50511802.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992263-sogodni-u-bazeli-persij-pivfinal-evrobacenna-vid-ukraini-vistupit-ziferblat.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. «QIRIM IÇÜN / Заради Криму»: у серці Києва діє експозиція до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу. – Скотнікова О.; У центрі Києва відкрилася виставка до Дня пам'яті жертв геноциду кримських татар. – Інф.

Об'єктивна історія кримських татар – головна тема виставки «QIRIM IÇÜN / Заради Криму», розташована біля головпоштамту на Хрещатику (відкриття 12 травня). Вона присвячена Дню пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу, який щороку відзначають 18 травня. Голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров під час відкриття зазначив: «Крим це не просто невіддільна частина української держави. А Крим – це гарантія існування незалежної української держави. Як і українська незалежна держава – це гарантія збереження і розвитку кримсько-татарського народу, Криму». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112351/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3992139-u-centri-kieva-vidkrilasa-vistavka-do-dna-pamati-zertv-genocidu-krimskih-tatar.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. У столичному ботсаду Фоміна влаштують благодійний мистецький проєкт «Орнаменти незламних». – Катаєва М.

Київ Мілітарі Хаб запрошує на благодійний мистецький проєкт «Орнаменти незламних», який відбудеться 17 травня в Ботанічному саду імені О. Фоміна. Гостям підготували: фотозони; благодійний ярмарок; благодійний аукціон з ексклюзивними лотами; мініконцерт та ін. Захід організовано Київським державним будинком художньої та технічної творчості у партнерстві з Ботанічним садом ім. академіка О. Фоміна та благодійною організацією «Міжнародний український благодійний фонд «Діти війни» та за підтримки Департаменту освіти і науки міста Києва. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112360/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Україна молода. – 2025. – 12 трав. 2025 BAFTA TV Awards: докфільм «Україна: Ворог у лісі» отримав престижну премію. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 12 трав. Стрічка «Україна: Ворог у лісі» отримала телевізійну премію BAFTA – 2025. – Інф.; NV. – 2025. – 12 трав. Британський документальний фільм «Україна: Ворог у лісі» отримав нагороду BAFTA TV Awards. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 12 трав. Документальний фільм «Україна: Ворог у лісі» здобув нагороду BAFTA TV Awards. – Гриненко В.

Переможців 2025 року оголосила Премія Британської академії в галузі телебачення BAFTA TV Awards, який є аналогом американської «Еммі». Про це повідомили на сайті академії. До списку потрапив фільм про війну в Україні. Стрічка «Україна: Ворог у лісі» отримала премію BAFTA TV Awards 2025 як найкращий односерійний документальний фільм. Документальний фільм знімав Джеймі Робертс на замовлення телеканалу BBC Two. У стрічці

розповідають історію бійців 210 Окремого спеціального батальйону «Берлінго». За сюжетом вони захищали Харків від російських окупантів. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189334/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992006-stricka-ukraina-vorog-u-lisi-otrimala-televizijnu-premiu-bafta2025.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/film-ukrajina-vorog-u-lisi-vid-bbc-otrimav-nagorodu-bafta-tv-awards-shcho-vidomo-pro-strichku-50513183.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362657-dokumentalniy-film-laquo-ukrayina-vorog-u-lisi-raquo-zdobuv-nagorodu-bafta-tv-awards>

NV. – 2025. – 12 трав. На знак поваги до України. На Каннському кінофестивалю покажуть фільм про Зеленського та нову стрічку оскароносного Мстислава Чернова. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 13 трав. На Каннському кінофестивалі покажуть три фільми про війну в Україні. – Інф.

13 травня в день відкриття 78-го Каннського міжнародного кінофестивалю його організатори вшанують Україну і її боротьбу проти російських загарбників спеціальним показом фільмів про війну. У Фестивальному палаці відбудеться День України – спеціальний показ документальних фільмів про війну в Україні. До програму увійдуть три документальні фільми: «Зеленський» режисерів Ів Жолан, Лізи Вапне та Аріани Шемен (Франція), «Наша війна», реж. Бернар-Анрі Леві та Марк Руссель (Франція, Україна) і нова стрічка оскароносного режисера Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки» (Україна, США), яка отримала приз фестивалю незалежного кіно «Санденс». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/kannskiy-kinofestival-2025-u-programi-pokazhut-film-pro-zelenskogo-i-strichku-chernova-50513254.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992353-na-kannskom-kinofestivali-pokazut-tri-filmi-pro-vijnu-v-ukraini.html>

NV. – 2025. – 12 трав. Сім стрічок з країн Європи. Дитячий фестиваль «Чілдрен Кінофест» оголосив програму. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 12 трав. «Чілдрен Кінофест» проведуть з 13 до 22 червня. Ось що покажуть. – Головань Д.

Наймасштабніший український кінофестиваль для дітей і підлітків «Чілдрен Кінофест» оголосив цьогорічну програму. Фестиваль пройде з 13 по 22 червня. Фестивальні покази триватимуть одночасно в обраних кінотеатрах Києва, Львова, Вінниці, Житомира, Дніпра, Луцька, Одеси, Полтави, Тернополя, Хмельницького, Запоріжжя, та Чернігова. У кінотеатрах покажуть фільми Міжнародного конкурсу. Переможця серед них оберуть завдяки глядацькому голосуванню. Для онлайн-перегляду організатори підготували спеціальну програму «Найцінніший вантаж». 6 червня розпочнеться попередня реєстрація на покази в кінотеатрах, а також онлайн-покази. Вона дозволяє потрапити на фестиваль безкоштовно. У кінотеатрах представлять сім нових стрічок з різних європейських країн для дитячої аудиторії: «Динозаврик»

(Польща, Чехія, Словаччина) – найбільший проєкт в історії 3D-анімації Польщі, учасник головного анімаційного фестивалю світу в Аннесі 2024; «Книгоходець» (Німеччина) – комедійна екранізація міжнародного бестселера, перекладеного понад 30 мовами; «Стрибок у часі» (Іспанія) – науково-фантастична комедія про двох братів, які подорожують у часі, прагнучи врятувати свою родину; «Район № 5» (Словенія, Чехія, Хорватія, Сербія) – пригодницька драма про підлітків, призер кінофестивалю в Локарно і володар кількох нагород Словенської кінопремії; «Мая, дай мені назву» (Франція) – мультфільм оскароносного режисера Мішеля Гондрі, призер цьогорічного Берлінале; «Ларс. LOL» (Норвегія) – чутлива драма про дівчинку, що стає наставницею і подругою для хлопчика з синдромом Дауна, екранізація однойменного бестселера; «Востаннє, коли ми були дітьми» (Італія, Франція) – номінант національної кінопремії Італії Донателло. Упродовж фестивалю професійне журі обере переможців, а відвідувачі та відвідувачки кіноогляду – призера чи призерку глядацьких симпатій. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/12-y-children-kinofest-ogolosiv-programu-50513249.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362683-laquo-children-kinofest-raquo-nbsp-provedut-z-13-do-22-cherwnya-os-scho-pokazhut>

NV. – 2025. – 12 трав. Найкраще музичне відео. Український фільм «Перед світанком» отримав нагороду на фестивалі в Парижі. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 13 трав. Український фільм «Перед світанком» отримав нагороду на фестивалі в Парижі. – Інф.

Український короткометражний фільм «Перед світанком» отримав нагороду в категорії «Найкраще музичне відео» на фестивалі European Independent Film Awards у Парижі. Це – короткометражний фільм, знятий на пісню української співачки Юлії Донченко, колишньої вокалістки культового гурту «Брати Гадюкіни» і гурту «Махіма». Його режисером став Олександр Денисенко. «Це історія жінки, яка обирає жити всупереч болю і втратам. Її голосом стала Юлія Донченко», – зазначають автори фільму. «Перед світанком» вже відібрано в офіційну конкурсну програму понад 20 фестивалів по всьому світу. До кінця року фільм мандруватиме фестивалями Європи, Америки, Австралії та Азії, а онлайн-прем'єра в Україні планується восени. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinskiy-film-pered-svitankom-otrimav-nagorodu-na-festivali-v-parizhi-50513185.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992232-ukrainskij-film-pered-svitankom-otrimav-nagorodu-na-festivali-v-parizi.html>

Література

Village Україна. – 2025. – 12 трав. «Книжковий Арсенал» оголосив програму і розпочав продаж квитків. – Головань Д.

13-й Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал», який триватиме з 29 травня до 1 червня, оголосив програму. Фокус-темою обрали «Все між нами

– переклад». На фестивалі буде понад 200 подій: дискусії, лекції, читання, воркшопи, зустрічі з авторами, музичні й перформативні події. Оголошено програми фокус-теми «Все між нами – переклад»; основної – «Наш арсенал»; професійної програми; для/про дітей та підлітків «Знайомо мова уяви»; підліткової програми «Інтерпретація однозначного»; літературно-перекладацького фестивалю Translatorium; Українського ПЕН «Кардіограма перекладу»; програми видавців; книжкового ярмарку; ярмарку ілюстраторів; 16 виставкових проєктів. Повну програму «Книжкового Арсеналу» можна переглянути [тут](https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362673-laquo-knizhkoviy-arsenal-raquo-ogolosiv-programu-i-rozpochav-prodazh-kvitki). Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362673-laquo-knizhkoviy-arsenal-raquo-ogolosiv-programu-i-rozpochav-prodazh-kvitki>

Українська літературна газета. – 2025. – 12 трав. У Лондоні презентували проєкт української військової поезії «Збиті рими». – Інф.

У травні в Лондоні відбулась презентація проєкту української військової поезії «Збиті рими» та книги військового і поета Павла Матюші та його дружини Вікторії Матюші «Листи кохання та війни». У межах заходу відбулись перформативні читання листів з книги «Листи війни та кохання» та поезій українських військових, зокрема учасників музично-поетичного проєкту «Збиті рими». «Збиті рими» – це культурно-мистецький проєкт, що поєднує поезію українських військових із музикою сучасних виконавців. Співорганізатори проєкту – ГО «Горизонти без кордонів», літературна агенція OVO. Книга «Листи кохання та війни» заснована на реальному листуванні українського подружжя: Вікторія Матюша разом із чотирма дітьми була змушена виїхати до Франції, а Павло, попри можливість евакуюватися, залишився в Україні, щоб боронити свою країну. Англійською мовою книга була презентована вперше. Перформативні читання листів та поезій представили акторка та театральна режисерка Євгенія Шимшир'ян, поет та перекладач Матвій Смірнов, актор Данило Каменський. У межах заходу прозвучала поезія українських військових Дмитра Лазуткіна, Павла Матюші, Олени Герасим'юк, Віталія Шуги, Ігоря Мітрова, Артура Дроня у перекладах англійською Матвія Смірнова та Дейзі Гіббонс. Вечір модерувала арткураторка Вікторія Степанець. Автор ілюстрації проєкту «Збиті рими» – Нікіта Тітов. Захід відбувся у межах українського фестивалю Весна Фест, організованого університетом Грінвіч та культурним центром Woolwich Works в Лондоні. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-londoni-prezentuvaly-proiekt-ukrainskoi-vijskovoi-poezii-zbyti-rymy/>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. Містичні візерунки трипільської культури: столичний музей презентує новий проєкт. – Асадчева Т.

У Національному музеї історії України відкрилася мінівиставка «Містичні візерунки томашівського посуду», присвячена 100-річчю відкриття поселення трипільської археологічної культури біля села Томашівка Черкаської області (3600–3200 рр. до н. е.). У музеї розповідають, що у 1925 році

археологічна експедиція під керівництвом Петра Курінного дослідила трипільське поселення. Було знайдено залишки житлових споруд, численні знаряддя праці, жіночі статуетки, фігурки тварин, а також значну кількість керамічного посуду. «Саме розписи та орнаменти кераміки Томашівки стали головною темою виставки, адже вони несуть у собі глибоку символіку, пов'язану з природою, культом родючості та світосприйняттям трипільців», – розповідають у музеї. На виставці можна побачити біконічні кубки, амфори, горщики та миски, прикрашені складними ритмічними візерунками, із зображенням рослинних мотивів, небесних світил, спіралі, антропоморфних та зооморфних образів. Також у музеї наголосили, що інші старожитності трипільської культури можна побачити на виставках «Нев'янучий квіт Трипільля» та «Дохристиянські вірування України». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112342/>

Укрінформ. – 2025. – 13 трав. У садибі-музеї Гната Хоткевича на Харківщині провели толоку. – Інф.

У садибі-музеї Гната Хоткевича у селищі Високий Харківського району 11 травня провели толоку – почали впорядковувати територію після трирічної перерви в роботі. Про це повідомила заступниця директора Харківського літературного музею Тетяна Ігошина. За її словами, перерва в роботі садиби, яка є структурним підрозділом літмузею, пов'язана не лише з повномасштабним вторгненням Росії, а й зі станом будинку. «Будівля потребує певного відновлення. Є проблеми з однією зі стін. А оскільки це історична пам'ятка, це вимагає не лише коштів, а й великої кількості дозволів, експертиз і бюрократичних процедур», – зауважила Тетяна Ігошина. Відповідна переписка триває роками, констатує музейниця, орієнтовний кошторис на консерваційні роботи, який обрахували до вторгнення РФ, уже втратив актуальність. Вона нагадує: садиба не збереглася в первісному вигляді, свого часу її розквартирували та перебудовували. З чотирьох наявних квартир три – в оперативному управлінні музею, одна – залишається приватною житловою власністю. Адміністрація літмузею зараз хоче в першу чергу налагодити комунікацію з Вимочанською громадою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992237-u-sadibimuzei-gnata-hotkevica-na-harkivsini-proveli-toloku.html>

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. Прокуратура вимагає укласти охоронний договір на Будинок хіміко-технічної лабораторії, що є об'єктом культурної спадщини Києва. – Катаєва М.

Солом'янська окружна прокуратура міста Києва звернулася до суду з адміністративним позовом, в якому просить зобов'язати уповноважених осіб укласти охоронний договір на об'єкт культурної спадщини – Будинок хіміко-технічної лабораторії по вулиці Січеславській у Солом'янському районі Києва. Прокуратура встановила, що власник будівлі до цього часу не виконав вимоги пам'яткоохоронного законодавства та не уклав охоронний договір на неї. Такий

договір передбачав би індивідуальні гарантії захисту щодо цього об'єкту культурної спадщини. Київським окружним адміністративним судом відкрито провадження у справі, триває судовий розгляд. Будинок хіміко-технічної лабораторії занесений до Переліку об'єктів культурної спадщини міста Києва як пам'ятка історії, архітектури та містобудування місцевого значення. Він є першим в Україні спеціально запроєктованим лабораторним будинком, рідкісним зразком науково-технічної споруди кінця XIX – початку XX ст. та відображає історію залізничного транспорту в Україні. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112352/>

Village Україна. – 2025. – 12 трав. «МакДональдз» хоче звести заклад біля пам'ятника у Бабиному Яру. Що кажуть у компанії. – Головань Д.

Біля пам'ятника «Дорога смерті» у Бабиному Яру планують збудувати новий «МакДональдз», повідомляє пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Ресторан на цій локації спроектував архітектор Микола Віхарєв та його архітектурно-конструкторське бюро Viharev. Проєкт презентували на Консультативній раді Департаменту охорони культурної спадщини КМДА. На одному з рендерів видно, що пам'ятний знак розташований перед заїздом на «МакДрайв», втім, на іншому візуальному рендері він відсутній, додає Дмитро Перов. Пам'ятний знак «Дорога смерті» встановили у 2011 році до 70-х роковин трагедії Бабиного Яру. Його автор – київський скульптор Костянтин Скрытучький. Композиція зображає відбитки людських стоп на бетоні й символізує шлях, яким людей вели на розстріл. Монумент встановили на місці, де під час нацистської окупації була одна з ключових зупинок так званого «маршруту смерті». Тут розташовувалась німецька охоронна застава, за шлагбаумом якої людей уже не відпускали. Член київської комісії з питань найменування Тиміш Мартиненко-Кушлянський у коментарях під дописом Перова зазначив, що пам'ятник «Дорога смерті» – «невдалий і невиразний». За його словами, об'єкт розташований у непомітному місці, з яким перехожі містяни ніяк не взаємодіють. На його думку, краще було б створити новий пам'ятний знак на більш вдальй локації, «хоча би на 10 метрів убік» від теперішнього місця. У «МакДональдзі» підтвердили Віледжу, що партнер-забудовник справді планує побудувати ресторан на перетині вулиць Ілленка і Дорогожицької. У компанії кажуть, що ділянка, відведена під будівництво, не зачіпає пам'ятний знак «Дорога смерті», розташований неподалік. Там додають, що у них немає намірів прибирати цей знак. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/362659-bilya-pam-yatnogo-znaku-tragediyi-babinogo-yaru-u-kievi-hochut-zbuduvati-nbsp-laquo-makdonaldz-raquo>

Village Україна. – 2025. – 12 трав. На Лук'янівці зупинили демонтаж історичної будівлі трамвайно-тролейбусного управління. – Гриненко В.

На Лук'янівці зупинили демонтаж історичної будівлі трамвайно-тролейбусного управління 1910 року, пише активіст і пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Наразі будівельники повністю розібрали дах тилової частини

пам'ятки. Також встигли вивезти напередодні зруйновані міжповерхові перекриття і частково розібрали внутрішні стіни на цеглу. На паспорті об'єкта також заклеїли QR-код, що вів на дозвіл у реєстрі будівельної діяльності, уточнив Дмитро Перов. Історичну будівлю трамвайно-тролейбусного управління на вулиці Дегтярівській звели в 1908–1909 роках у стилі модерн. Будинок отримав охоронний статус у 1986 році. Утім, після закриття Лук'янівського трамвайного депо у 2005 році тривалий час споруда пустувала. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/362647-na-luk-yanivtsi-zupinili-demontazh-istorichnoyi-budivli-tramvayno-trolleybusnogo-upravlinnya>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Вечірній Київ. – 2025. – 12 трав. В Україні триває програма «ЄКнига»: як отримати кошти на купівлю паперових чи електронних видань. – Марків Н.

В Україні триває програма «ЄКнига». Відповідно до програми всі українці, які досягли 18-річного віку, мають право протягом одного року з дня досягнення відповідного віку на грошову допомогу від держави на придбання книг. Гроші можна використати на купівлю паперових, електронних і аудіокниг українською мовою. Сума допомоги – 908,4 грн. Проєкт реалізовано Міністерством культури та стратегічних комунікацій України спільно з Міністерством цифрової трансформації України та Українським інститутом книги. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112332/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 13 трав. У Буенос-Айресі в межах міжнародної книжкової виставки-ярмарку провели День України. – Інф.

У столиці Аргентини, місті Буенос-Айрес, у межах 49-ї Міжнародної книжкової виставки-ярмарку відбувся День України, у якому взяли участь представники державних інституцій, дипломатичного корпусу та медіа, а також численна українська громада. Про це повідомило Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. До учасників події у відеоформаті звернувся міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький. У своєму виступі він подякував за підтримку України, а також за активну участь у збереженні й популяризації української культури і традицій. Посол України в Аргентині Юрій Клименко зі свого боку наголосив, що культура для України під час війни є не лише сукупністю цінностей, але й зброєю. Із промовами на підтримку України виступили посол Євросоюзу в Аргентині Амадор Санчес Ріко і президент Української центральної репрезентації в Аргентинській Республіці, почесний консул України в місті Ла-Плата Педро Лирик. У своїх виступах вони підкреслили важливість міжнародної солідарності та вагому роль культури у збереженні національної ідентичності в умовах війни.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3992293-u-buenosajresi-v-mezah-miznarodnoi-knizkovoi-vistavkiarmarku-proveli-den-ukraini.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 12 трав. У Музеї апартеїду в ПАР запрацював український аудіогід. – Інф.

У Музеї апартеїду у Південно-Африканській Республіці 12 травня офіційно запрацював сотий за ліком український аудіогід. Про це дружина Президента України Олена Зеленська повідомила у Фейсбучі. За її словами, більшість з аудіогідів запустили в надскладний для України період – під час повномасштабного російського вторгнення. Олена Зеленська зауважила, що сотий аудіогід відкрився у дуже особливому місці – Музеї апартеїду в ПАР, який зберігає пам'ять про десятиліття боротьби за рівність і людські права в цій країні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3991971-u-muzei-aparteidu-v-par-zpracuvav-ukrainskij-audiogid.html>

Укрінформ. – 2025. – 12 трав. Українські аудіогіди працюють у 53 країнах – Зеленська. – Інф.

Проект з українізації світових пам'яток охопив 53 країни та 100 визначних місць світу. Про це дружина Президента України Олена Зеленська повідомила у Фейсбучі. За словами Олени Зеленської, під час першого візиту до Берліна у 2019 році вона потрапила на автобусну екскурсію українською мовою, але дізналася, що це радше виняток, адже на більшості світових туристичних атракцій українці змушені задовольнятися російською, тому що української як опції просто немає. «Тоді й вирішила: наша мова має право звучати у світі й звучатиме. Так розпочинався проект з українізації світових пам'яток. Сьогодні він охопив 53 країни й 100 визначних місць, які відвідують мільйони туристів», – зауважила Олена Зеленська. За її словами, «у нашому доробку вже є свої рекордсмени та родзинки: найдовший український аудіогід музеями Ватикану – 19-годинне аудіо; найінтерактивніший – у Музеї Бенакі (Афіни), доступний із будь-якого куточка світу; найтрендовіший – записаний за допомогою ШІ – Музеї-фортеці Суоменлінна (Фінляндія); окремих гід для дітей у гамбурзькій Кунстгалле та Музеї Барберіні Потсдама (Німеччина)». Вона зауважила, що до озвучування долучилися українські зірки та послы, і підкреслила, що це важливо саме зараз, оскільки мільйони українців, розкиданих по світу російським вторгненням, мають право чути інформацію рідною мовою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3992024-ukrainski-audiogidi-pracuut-u-53-krainah-zelenska.html>

Укрінформ. – 2025. – 12 трав. У будівлі колишньої фабрики Шиндлера у Чехії відкрився музей. – Інф.

У чеському містечку Брненец у будівлі колишньої текстильної фабрики німецького бізнесмена Оскара Шиндлера відкрився музей, присвячений промисловцю, який під час Другої світової війни урятував життя 1200 євреїв. У

1938 році нацисти відібрали текстильну фабрику у єврейських власників Лев-Беєр, вона стала філією концтабору Гросс-Розен і виробляла боєприпаси. у музеї можна ознайомитись з історією Шиндлера, його дружини Емілії, родини Лев-Беєр та зі свідчення тих, хто вижив під час Голокосту. Також є простір для виставок, лекцій, кінопоказів і концертів, кав'ярня. Наразі музей відкривається лише за особливої нагоди і зосереджується на освітніх заходах. Ініціатором проекту був нащадок колишніх власників Даніель Лев-Беєр. У 2019 році він заснував фонд Arks Foundation, щоб викупити об'єкт і перетворити його на музей. Кошти для музею виділив регіональний уряд, а ЄС надав грант. Нині на об'єкті тривають роботи з реставрації. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992150-u-budivli-kolisnoi-fabriki-sindlera-u-cehii-vidkrivsa-muzej.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm